

СОФИЙСКИ
УНИВЕРСИТЕТ

„СВ. КЛИМЕНТ
ОХРИДСКИ“

ОСНОВАН 1888 Г.

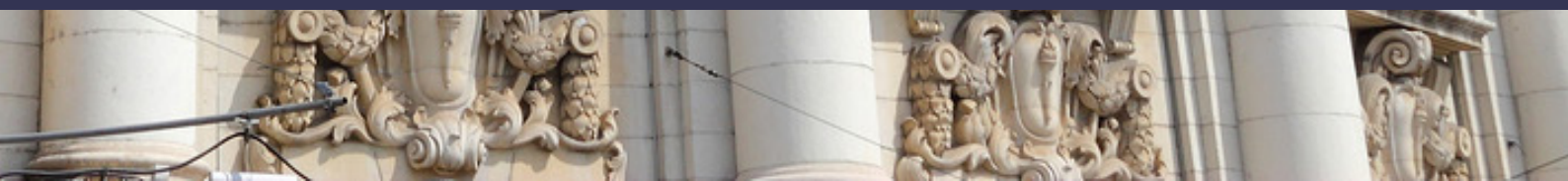

17 ПАРТНЬОРСТВО ЗА
ПОСТИГАНЕ ЦЕЛИТЕ

ДОКЛАД ЗА УСТОЙЧИВОСТ 2024

ЦЕЛ 17 Партньорство за постигане на целите
(SGD 17 Partnership for the Goals)

ЦЕЛ 17 ПАРТНЬОРСТВО ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ (SDG 17 PARTNERSHIP FOR THE GOALS)

Софийският университет „Св. Климент Охридски“ е образователна и научна институция, избрала пътя на развитие на изследователски университет. Възприет е принципът, че високото ниво на научноизследователската дейност е задължителна стъпка в осъществяването на ефективно взаимодействие между образователен процес, наука, технологично развитие и иновационна политика. В Софийския университет „Св. Климент Охридски“ работят голяма част от най-добрите български специалисти във всички области на природо-математическите и хуманитарните науки.

Преподаватели и изследователи пряко участват в разработването на политики и стратегии, свързани с идентифициране и решаване на проблеми, свързани с глобалните цели за развитие на ООН. В сътрудничество с държавни институции, изпълнителна и местна власт, научни институти и неправителствени организации се работи по проекти за справяне с климатичните промени, замърсяването на околната среда – вода и природа, правата на детето, многообразието. В сътрудничество с международни организации се работи по проблемите, свързани с глобалното затопляне, чистата енергия, здраве и благополучие.

ПАРТНЬОРСТВА, СВЪРЗАНИ С ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ, СОЦИАЛНИТЕ НЕРАВЕНСТВА И ПРАВАТА НА ДЕТЕТО

• Годишна конференция на Съвета за икономически анализи

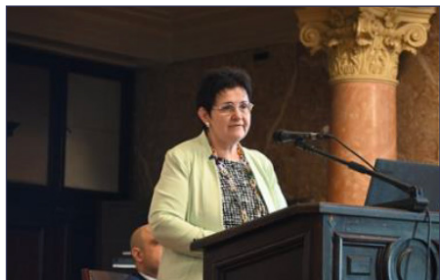
В Аулата в Ректората на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ на 23 и 24 юни 2024 г. се проведе втората годишна конференция на Съвета за икономически анализи. Събитието бе организирано съвместно от Министерския съвет на Република България, Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и Европейската икономическа асоциация.

Участниците в конференцията бяха от водещи академични и изследователски институции в областта на икономическата наука и приложенията ѝ, като Университета на Чикаго, Нюйоркския университет, Университета Тилбург, Университета Саймън

Фрейзър, Университета Дрексел, Университета на Бирмингам, Университета на Саутхамптън, Норвежкото бизнес училище BI, Международния валутен фонд, Европейска централна банка, Федералния резерв, Световната банка, Бундесбанката, Норвежката централна банка, Холандската централна банка, Института WIFO, Американския университет в България и Софийския университет.

В рамките на академичните сесии на конференцията бяха представени научни доклади, посветени на разнообразни теми, като парична и фискална политика, международна търговия, икономически растеж, пазар на труда и образователни политики, финанси и кредит, инфлация, и др.

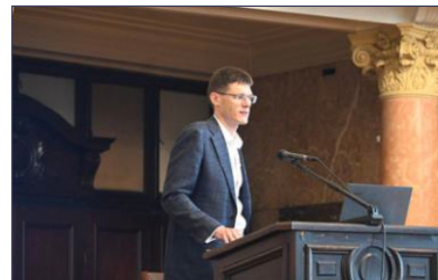
Участници в конференцията бяха служебният заместник министър–председател на Република България и министър на финансите г-жа Людмила Петкова, Председателят на Националния статистически институт доц. Атанас Атанасов, Вирджилио Мигригам от Университета на Ню Йорк, експерт в областта на макроикономиката и на инфлационните процеси.

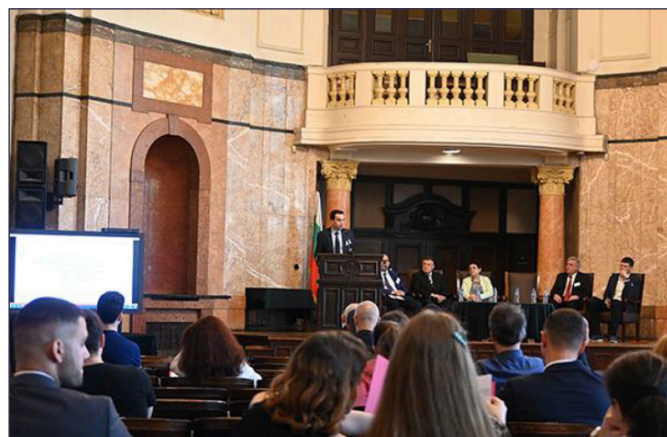
Людмила Петкова

Атанас Атанасов

Вирджилио Мигригам

Основните теми във фокуса на работата на Съвета за икономически анализи бяха възможностите и предизвикателствата пред българската икономика, ефектите от присъединяването на България към еврозоната, инфлацията, индустриалната политика, социалните неравенства, демографските проблеми, политиката в областта на климатичните промени, цифровизацията, иновациите и изкуствения интелект.

Бяха разисквани политиките и инструментите, които да осигуряват повече инвестиции и технологични иновации в отрасли-

• **Споразумение за сътрудничество между Софийския университет и Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“**

На 5 март 2024 г. Ректорът на Софийския университет проф. г-р Георги Вълчев и изпълнителният директор на ИА „Главна ин-

те, за постигане на конкурентна икономика. Беше отбелязано, че за постигане на устойчив растеж и по-висока производителност задължително трябва да се осигури стабилна бизнес среда, ефективно работеща пазарна икономика и институции. Трябва да продължат усилията в борбата с неформалната икономика, нелоялната конкуренция, предотвратяването на укриването и невнасянето на данъци и отклонението от данъчно облагане, което ще се постигне чрез дигитализация на икономиката и на административните процеси.

спекция по труда“ инж. Екатерина Асенова подписа споразумение за сътрудничество. На срещата присъства и заместник-ректорът по карьерно развитие, алумни, връзки с работодателите и бизнеса проф. д.ик.н. Соня Милева-Божанова.

Споразумението се подписва в период, когато социалните неравенства се задълбочават. Предвижда се Софийският университет и Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ да съдействат за организиране на срещи за подпомагане на кариерното ориентиране и мотивиране на студентите от Университета, да провеждат съвместни обучения, кръгли маси, конференции и други събития съобразно потребностите на практиката, включително по линията на последващата професионална реализация. Споразумението предвижда още

• **Споразумение за сътрудничество между Софийският университет и Държавна агенция за закрила на детето (ДАЗД)**

Ректорът на Софийския университет проф. д-р Георги Вълчев и председателят на Държавната агенция за закрила на детето д-р Теодора Иванова подписаха споразумение за сътрудничество. На срещата присъстваха деканът на Факултета по педагогика доц. д-р Ваня Божилова и Камелия Николова,

повишаване на професионалната квалификация чрез представяне на реални казуси и проблеми от практиката и оказване на помощ при тяхното решаване, както и работа по индивидуални и екипни задачи с подкрепа от професионалисти за разрешаване проблемите, свързани с глобалните цели на ООН в областта на социалното неравенство. Студентите ще имат възможност да придобият опит в мотивираща работна среда, изградена от опитни специалисти в областта, да провеждат и кариерни консултации.

главен директор на Главна дирекция „Контрол по правата на детето“ към ДАЗД.

Споразумението цели да бъдат изградени устойчиви политики за закрила на децата, обмен на експертиза и дейности, свързани с научни изследвания, проектна работа, образование, кариерно развитие, продължаваща квалификация и студентски практики и стажове.

Чрез Факултета по педагогика Софийският университет и ДАЗД си съдействат за съвместно планиране и реализиране на политики в областта на закрилата на деца – в т. ч. експертна дейност (консултиране, експертно оценяване и др.) от страна на академичната общност по разработени от ДАЗД стратегически документи (национални стратегии, програми и др.).

Осъществява се сътрудничество при реализиране на изпълнението на национални стратегии и програми, както и съвместно разработване и осъществяване на проекти за развитие на политиките за закрила на деца и съпътстващите ги дейности.

Съгласно подписаното споразумение се осъществява и експертна дейност и сътрудничество от страна на академичната общност при провеждане на изследвания, анализи и оценки към ДАЗД, съвместно организиране на дейности за повишаване на професионалната квалификация на преподаватели и експерти чрез представяне на реални казуси и проблеми от практиката и оказване на помощ при тяхното решаване. Сътрудничеството между двете институ-

ции води и до участие на експерти от ДАЗД в екипни четения и като хонорувани преподаватели в учебни програми в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ във Факултета по педагогика. Предвидено е създаване на съвместни образователни програми в помощ на преподавателите и на специалистите от практиката. Двете страни си оказват и взаимно съдействие при организиране на обучения за студентите с участието на външни специалисти в съответната област, както и при осъществяване на научноизследователска работа и проектна дейност.

Споразумението предвиждаше и участие на всяка от страните в организирани от партньора събития – форуми, конференции, кръгли маси и др., организиране на съвместни обучения, кръгли маси, конференции и други събития съобразно потребностите на практиката, включително по линията на последващата професионална реализация на студентите.

Сред целите на споразумението е и организиране на студентски стажове и подпомагане на кариерното развитие на студентите.

• Кариерно развитие в SOS Детски селища България

На 27 март 2024 г. Кариерният център на Факултета по науки за образованието и изкуствата на Софийския университет проведе среща със SOS Детски селища България.

SOS Детски селища е неправителствена организация, която в продължение на повече от четвърт век осигурява семейство и здравословна среда за развитието и израстването на деца, лишени от родителска грижа и деца в риск да загубят закрилата на своите родители. Сдружението предлага семеен тип грижа и подкрепа на семейството и активно се застъпва за правата на децата и младежите. Основните сфери на дейност са: гарантиране правата на детето на оцеляване, закрила, развитие и участие; Изграждане на капацитет в подкрепа на предоставящите грижа, семействата, общностите и други отговорни лица и доставчици

на услуги, с цел развиване на отношение, знания, умения, ресурси, системи и структури за подкрепа и грижа за детето.

Събитието бе открито от декана на ФНОИ проф. г-н Милен Замфиров и от ръководителя на Карьерния център на факултета проф. г-н Мира Цветкова-Арсова.

SOS Детски селища България в лицето на г-жа Светла Мозиланска и г-жа Нина Тодорова (бивш възпитаник на ФНОИ) представиха дейността си, наличните центрове и услуги в няколко града на България, като обявиха свободните работни позиции. Присъстващите над 70 студенти-бакалаври от различни специалности и различни курсове на Факултета зададоха много въпроси, свързани с работата на екипите на SOS Детски селища България. Организацията работи както с правителствения сектор, така и с други НПО. При наличие на насилие в семейството

- **Многостепенен подход към повишаване капацитета на професионалисти, работещи с жени и деца**

На 19 януари 2024 г. в Ректората на Софийския университет се проведе обучение, посветено на превенцията на сексуалната експлоатация и тормоз в услуги и програми със социална и хуманитарна насоченост, в институции и звена, работещи с деца и младежи или развиващи обучителна дейност, осъществявани от Фондация „Асоциация Анимус“ в партньорство и с подкрепата на УНИЦЕФ – България.

Фондация „Асоциация Анимус“ е основана от жени, професионалисти в помагачите професии – психолози, психотерапевти, социални работници. Създадена е през 1994 г., през 2001 г. придобива статут на организация в обществена полза. Мисията на „Анимус“ е да насърчава здравословната комуникация между хората и равенството между половете в българското общество. Материалите по темата бяха подготвени от доц. д-р Донка Петрова от Философския факултет на Алма матер и координатор на проекта „Многостепенен подход към пови-

се търсят най-добрите начини за насочване на дете за настаняване, като му се осигури приемна грижа. В края на събитието бяха обсъдени и бъдещи съвместни инициативи, сред които подписването на договор между ФНОИ и SOS Детски селища България за провеждане на хоспитиране и текуща практика на студенти и групи.

шаване капацитета на професионалисти, работещи с жени и деца“.

Темата на обучението бе посветена на разбирането на същността на сексуалната експлоатация и злоупотреба като коренящи се във властова неравнопоставеност и злоупотребата с власт; на възможностите за докладване на такива случаи или подозрения в образователния сектор, както и на необходимостта от развиване на институционални политики, насочени към превенцията на подобни рискове. Доц. Петрова подчерта, че всички форми на сексуална експлоатация и злоупотреба в помагачия и образователния сектор са нарушения на човешките права и злоупотреба с позиция на власт и доминиране спрямо уязвими групи. Последниците от

тях върху засегнатите са тежки и дълготрайни, затова ООН и други международни организации се борят за тяхното елиминиране и за следване на политика на нулева толерантност към подобни прояви. Децата и младежите са особено уязвима група за различни форми на злоупотреба, последиците от които са тежки и продължителни. Ето защо всяка институция, организация, услуга и програма с образователна насоченост следва да развива и прилага целенасочени политики за превенция и реакция на случаи сексуалната злоупотреба и злоупотреба с оглед както за по-добрата грижа за бенефициентите, така и насърчаване на доверието в професионализма и качеството на развиваните дейности и услуги.

• **Научно-практическа конференция „Социалната работа в променящия се свят – образование, изследвания, политики и практики“**

На 21 март 2024 г. в Аулата в Ректората на Софийския университет се проведе научно-практическа конференция с международно участие на тема: „Социалната работа в променящия се свят – образование, изследвания, политики и практики“. Събитието се провежда по случай световния ден на социалната работа, който тази година е под надслов „Споделено бъдеще за трансформираща промяна“ и се организира от Българ-

ската асоциация за образование по социална работа в партньорство с Министерството на труда и социалната политика, Европейската асоциация за образование по социална работа и Българската асоциация на социалните работници.

В конференцията участваха министърът на труда и социалната политика г-р Иванка Шалапатова, зам.-министърът на образованието и науката проф. Генка Петрова, доц. г-р Ваня Божилова, Декан на Факултета по педагогика, експерти, представители на държавни агенции, преподаватели, студенти и гости.

Темата на дискуссия беше „Перспективи за развитие на човешките ресурси в социалната сфера – от визия към действие“. Министър Шалапатова представи пред аудиторията одобрената Стратегия за развитие на човешките ресурси в социалната сфера (2024–2030), която е насочена към подобряването на условията на труд на над 49 000 души, работещи в сектора. „Чрез прилагането си Стратегията има за цел да постигне ръст в търсенето на професиите в

социалната сфера и оптимизиране на предлагането на работна сила в сектора“, обясни Шалапатова. Тя постави акцент върху важността на качествена подготовка и обучения на социалните работници, за да съществува високоефективна подкрепа чрез услуги за деца, семейства и възрастни. Министърът обърна внимание и върху една от основните цели на документа – подобряването на условията на труд на специалистите, мотивацията и изграждането на профе-

сионална общност. Като важен аспект тя добави приложението на социалната работа в образователната, здравната и социалната система, както и профилирането на социалните специалисти със съответните компетентностни профили.

Като част от дейностите за постигане на приоритетите, набелязани в Стратегијата, министър Шалапотова очерта разпис-

ването на проект на Наредба за статута и професионалното развитие на помагащите професионалисти и парапрофесионалисти в социалната сфера; въвеждане на изискване за специализирано въвеждащо обучение или допълнителна квалификация по социални дейности, както и на изисквания за образователно равнище и професионална квалификация за работещите в социалната сфера.

- **Социална и педагогическа работа с лица по време и след изтърпяване на наказанието лишаване от свобода**

На 21-22 ноември 2024 г. в Аулата в Ректората на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ се проведе международна научнопрактическа конференция „Социална и педагогическа работа с лица по време и след изтърпяване на наказанието лишаване от свобода“. В нея участваха представители на различни правозащитни и правоприлагащи органи и други институции.

Сред официалните гости бяха съдии, прокурори, представители на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ към Министерството на правосъдието, представители на териториални звена към Главна дирекция изпълнение на наказанията, представители на затвор Сливен и затвор Плевен, представители на централна комисия за борба срещу противообществените прояви към Министерски съвет, представители на Главна дирекция „Национална полиция“ към Министерството на вътрешните работи,

представители на Българската академия на науките, Академията на МВР, на Българската асоциация по криминология, Регионален исторически музей – гр. Сливен.

Темата на дискуссионния форум бе актуалността на въпроса за работата с правонарушителите. Отбелязано бе, че основни средства за ресоциализация на лишените от свобода са социалната дейност и възпитателната работа, насочени към помагане на личността на осъдените и формиране умения за способности за законосъобразен начин на живот в обществото.

Форумът бе открит от гл. ас. д-р Даниел Полихронов, който отбеляза, че за интеграцията и социализацията на лица, изтърпели наказание лишаване от свобода е необходимо добре подготвени кадри за работа в системата на превантивната, корекционно-възпитателната и ресоциализационната дейност в условията на висшето образование. Това неминуемо оказва влияние за подготовката на специалисти в тази област.

Проф. Соня Милева, отбеляза, че университетът има своята отговорност към обществото, за да допринесе то да стане едно по-добро място за нас, за нашите деца и всички, които са част от него.

Темите, които се дискутираха бяха:

- Подготовка на специалисти за социална и педагогическа работа в пенитенциарната система;
- Проблемът за реинтегрирането на рецидивистите в условията на социална реинтеграция;
- Значението на образованието за изпълнението и постигането на наказанието лишаване от свобода – наказателноправни аспекти;
- Пътят към промяната: специализирани интервенции за извършители на домашно насилие в затворени институции;

- Модел за формиране на професионална компетентност за социална работа с лица по време и след изтърпяване на наказанието лишаване от свобода;
- ДИСКУСИОНЕН ПАНЕЛ: Възможности за оптимизиране на обучението на студенти, подготвени за социална и педагогическа работа в пенитенциарната система.

• Детето и детският свят с подкрепата на УНИЦЕФ – България

На 2 юни 2024 г. в Ректората на Софийския университет с подкрепата на Уницеф – България се проведе Национална научнопрактическа конференция, посветена на Международния ден на детето – 1 юни „Детето и детският свят“, организирана от екип с ръководител гл. ас. д-р Даниела Рачева от Катедра „Теория на възпитанието“ на Факултета по педагогика.

Основната цел на конференцията беше да събере учени, експерти и професионалисти от практиката в научнопрактически форум,

който да спомогне за създаване и задълбочаване на устойчиви и ползотворни изследователски и практикоприложни партньорства; за споделяне на опит, постижения и предизвикателства; за търсене на решения, които да допринасят за създаването на адекватни на съвременната социална динамика, политики за образование и възпитание на децата и младежите.

Официални гости на събитието бяха 2-н Рамиз Бехбудов – зам.-представител на УНИЦЕФ – България, госпожа Камелия Николова – главен секретар на Държавна агенция за закрила на детето и госпожа Маглен Ценкова, която поднесе поздрав от името

на Председателя на Централната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните г-жа П. Петрова.

Въвеждащата част на форума приключи с представяне на деца с постижения в науката, изкуството и спорта и с награждаване на победителите в съпътстващите конференцията събития:

- Конкурс за детска рисунка;
- Конкурс за младежка фотография.

В изложението „Детето и детският свят“, чрез което участниците и гостите на конференцията се запознаха с разнообразни услуги и продукти, предназначени за деца – книги, игри, образователни услуги, социални услуги, занимания по интереси, атракции за свободното време и др., участие взеха РААБЕ България, СмарТест, Фондация „Слънчево“ и Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование. На специален щанд на Изложението бяха представени и бакалавърските и магистърските програми на Факултета по педагогика.

Полина Драганова – Специална награда за детска рисунка на конкурса „Нарисувай детския свят“

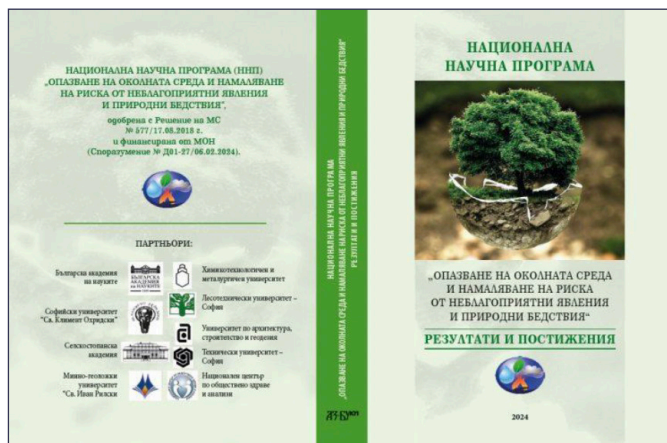
На конференцията бяха изнесени доклади и проведени дискусии на следните теми:

- „Детето и неговият вътрешен свят“ с модератор – гл. ас. г-р Екатерина Томова;
- „Детето и неговото семейство“ с модератор – гл. ас. г-р Йорданка Николова;
- „Детето и неговото училище“ с модератор – гл. ас. г-р Йорданка Николова;
- „Детето и литературата за деца“ с модератор – проф. гпн Нели Иванова;

- „Детето и социалните грижи за него“ с модератор – гл. ас. г-р Теодорина Милушева;
- „Детето и свободното време“ с модератор – гл. ас. г-р Даниела Рачева;
- „Детето и неговите различия“ с модератор – гл. ас. г-р Даниела Рачева;
- „Детето и светът на зависимостите“ с модератор – гл. ас. г-р Даниел Полихронов.

- Национална научна програма „Опазване на околната среда и намаляване на риска от неблагоприятни явления и природни бедствия“

Това е мащабна 6-годишна програма с бюджет от 6 000 000 лв., която обединява изследователските усилия на учени от следните организации:

- Българска академия на науките, включително Националният институт по геофизика, геодезия и география; Института за гората; Института по електроника „Академик Емил Джаков“; Геологическият институт „Ст. Димитров“; Института по океанология „Проф. Фритъф Хансен“; Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания; Института по механика; Института по информационни и комуникационни технологии; Института за ядрени изследвания и ядрена енергетика; Института по физиология на растенията; Института за изследване на климата, атмосферата и водите; Института по обща и неорганична химия, Центъра за изследване на националната сигурност и отбрана;
- Софийски университет „Св. Климент Охридски“;

- Селскостопанска академия;
- Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“;
- Химикотехнологичен и металургичен университет;
- Лесотехнически университет – София;
- Университет по архитектура, строителство и геодезия;
- Технически университет – София;
- Национален център по обществено здраве и анализи (НЦОЗА).

Направленията са:

Околна среда: атмосфера, хидросфера, литосфера, криосфера, биосфера, техно- и социосфера (разгледана и в контекста на очакваните климатични промени).

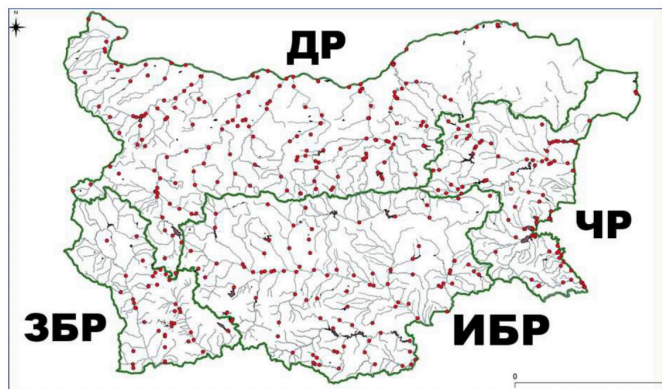
Неблагоприятни явления и природни бедствия:

- засушавания, бури, градушки, наводнения, пожари, морски вълнения, ерозия на почвите, вредители;
- земетресения, движения по активни разломи, свлачища, срутища, кално-каменни пороци, техногенни замърсявания от производствени, транспортни, битови, сондажни и минни дейности;
- съществено влошаване на качеството на климата, въздуха, водите, почвите и тяхното влияние върху качеството на живот, общественото здраве и състоянието на екосистемите и екосистемните услуги.

- През 2024 г. учени и изследователи от катедрата Ландшафтна екология и опазване на природната среда в колектив с още 10 научни организации работиха по проблемите, свързани с качеството на националните водни ресурси (повърхностни и подземни).

Обект на изследване бяха повърхностните и подземните води на територията на страната, като цяло, и в детайли за състоянието на водите в избрани пилотни речни водосбори и области на разпространение на подземни води. Конкретни полета наблюдения, пробонабирания и измервания на физикохимични показатели се проведоха по р. Дунав, в басейните на реките Струма и Места, р. Арда, поречието на р. Искър, реките Тополница и Луда Яна, западнородопските притоци на р. Марица и др. Теренни изследвания на подземни води се проведоха в басейните на р. Места и Струма, Западните Родопи и Горнотракийската низина, Дунавското крайбрежие, Черноморското крайбрежие, басейна на р. Тунджа и много други. За установяване на актуалното екологично състоя-

ние по биологични показатели за качество бяха проведени теренни изследвания и пробонабирание на специфичен биоматериал от почти всички поречия в страната и множество естествени езера и водохранилища. Извършени са повече от 300 пробовземания за различни физикохимични показатели и над хиляда химични анализа както в лабораторните комплекси на някои от институциите участници, така и във външни сертифицирани лаборатории. Посетени са повече от 20 речни басейни и райони на разполагане на подземни води. Отделно са събрани хиляди образци от организми, послужили за определяне на екологичното състояние на водите по биологични показатели за качество. За целта е извършено пробонабирание на всички пет биологични елемента за качество в различни точки на страната и е оценено екологичното състояние на тези водни обекти. Резултатите са унифицирани и нанесени в електронни регистри по такъв начин, че данните да са лесно достъпни и сравними в бъдеще. Систематизираната информацията е също интегрирана и визуализирана в ГИС.

Пунктове за пробонабирание на риби в четирите основни водосбора с цел определяне на екологичното състояние по утвърдени и новоразработени методи

- През 2024 г. доц. Елисавета Пенева, катедра Метеорология и геофизика на Физическия факултет в колектив с още 20 учени и изследователи работиха по процесите, качеството на морската среда, екосистемни функции и услуги в крайбрежната зона на Черно море.

Черноморската екосистема е особено уязвима от въздействието на антропогенни и климатични фактори, които водят до увеличаване на температурата, промяна в стратификацията и циркулацията на водните маси. Поради това основната цел е

да се анализира и оцени рискът за черноморската екосистема чрез приложение на мултидисциплинарен подход, обхващащ както динамиката на физикохимичната структура и обвързаността ѝ със състоянието и функционирането на екосистемата, така и бреговия риск от неблагоприятни и катастрофални хидрометеорологични явления, процесите, генериращи рискови геоложки явления, промените в черноморското ниво и екологични последици за басейна. Управлението на рибните запаси като инструмент за ограничаване на влиянието върху гене-

тичната структура на популациите и загубата на генетичното разнообразие, както и оценката и анализа на условията за възстановяване на популациите, са също във фокуса на изследванията.

Във връзка с оценката на крайбрежния риск от екстремни хидрометеорологични събития, индикаторът за заплахата от наводнения интегрира интензивността на заплахата и съответните обхвати на наводненията (наводнени площи), съответстващи на пе-

риод на повтораемост 50 години. Оценката показва, че най-уязвимите към заплахата от наводнения крайбрежни райони са концентрирани в два основни клъстера. В по-широк мащаб горещите точки са пространствено концентрирани по крайбрежните участъци на целия град Поморие и най-вътрешния Бургаски залив. По този начин гореспоменатите крайбрежни зони по протежение на Бургаска област се считат за най-уязвими и застрашени от крайбрежни наводнения.

Получените резултати по отношение на ихтиологичното биоразнообразие имат принос към създаването на база данни за генетичното разнообразие на калкана пред българския бряг на Черно море. Установяването и сравняването на генетичните вариации във и между популациите на един и същи вид е от значение за управлението и опазването му, тъй като то определя колко

популации трябва да бъдат експлоатирани. Регистрираните от учените ниски нива на генетично структуриране и респективно висок генен поток предполагат, че калканът вероятно представлява един запас пред българския сектор на Черно море и следователно изисква координирано законодателство и управление.

- В екипа, провел изследването през 2024 г. по направление Биоразнообразие, екосистемни функции и качество на жизнената среда са участвали преподавателите от Биологическия факултет на Софийския университет – проф. Стефан Цаковски, д-р Калина Пачеджиева, д-р Валя Василева.

Обект на изследване са торфищни местообитания, редки растителни и животински съобщества, видове растения, гъби и животни, представляващи ресурсен интерес, инвазивни видове, както и културни видове със селскостопанско значение – овощни, житни, зеленчукови.

- В хода на работата са установени 35 нови за страната вида гъби. Някои новоустановени отровни видове имат подчертано значение за човешкото здраве, напр. видовете от род *Lepiota*, както и тези от род *Chlorophyllum*.

Hydnellum fuligineoviolaceum

- Субалпийската мочурна растителност има тенденция към засушаване, изразяващо се в повишаване броя на семенните растения и намалено присъствие на торфени мъхове.
- Направен е преглед на биоразнообразието на бозайниците в Дунавско-Добруджанския регион на Долнодунавската ландшафтна провинция на България. В района се срещат седемдесет и четири вида бозайници.
- Сред видовете, обекти на любителски риболов, най-чувствителен към глобалните климатични промени е речната (балканската) пъстърва *Salmo trutta fario*. Речната пъстърва е типичен обитател на планинските и алпийските реки, където в много случаи е единствен представител на ихтиофауната и поради това е важен компонент в структурата на водните екосистеми в тези реки.
- Оценката на състоянието на лечебните видове растения е пряко свързана с мониторинга на техните местообитания. По време на изпълнението на проекта са проведени теренни наблюдения върху 12 вида лечебни растения, попадащи в различни категории: забранени за събиране за лични и стопански цели (златен корен

Rhodiola rosea и гва вуга кокиче – *Galanthus elwesii* и *Galanthus nivalis*), разрешени за ползване за лични нужди (напр. мечо грозде *Arctostaphylos uvaursi*), разрешени за стопанско ползване от естествените им находища, но при определени допустими количества (напр. лечебна изглика *Primula veris* и лазаркиня *Galium odoratum*).

- Направен е актуалистичен модел на разпространението на пъстрия пор (*Vormela peregusna* Guldenstaedt, 1770) (Carnivora: Mustelidae) в България. Моделът MaxEnt, базиран на типове земно покритие на Corine и някои топографски променливи, показва, че пъстрият пор има широка ниша, като предпочита различни видове открити и храстови местообитания – обработваема земя, храсти и антропогенно засегнати открити площи.
- Установени са нови хорологични данни за чужди видове, напр. семенни растения – *Dittrichia graveolens*, *Dittrichia viscosa*, *Elodea nuttallii*, *Euphorbia serpens*; гъби – *Lysurus cruciatus*; животни – *Garella musculana* (Азиатски орехов молец, един от най-важните вредители по ореховите дървета), *Myocastor coypus*, *Ondatra zibeticus* и др.

- **Изследователският екип на Биологическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, координиран от доц. д-р Ивайло Йотинов, и състав: доц. д-р Йована Тодорова, гл. ас. д-р Нора Динова, доц. д-р Ирина Шнайдер, докторант Магдалена Богданова, проф. д-р Яна Топалова работи по темата „Екологични последици за водните ресурси при рискова деакумулация и разпространяване на токсични замърсители след наводнения“.**

Изследвана е речната екосистема на МВЕЦ-ве Среден Искър. Проведени са експерименти във връзка с рисковата деакумулация и разпространение на токсични замърсители. Направен е подробен анализ и оценка на риска, свързан с биодеградацията и разпространението на замърсители във води и седименти. Направена е и обработка на големи бази данни, свързани с технологизираната

водна екосистема в Каскада „Среден Искър“. Комбинацията от изследвания позволява навлизането в най-тесните механизми на биотрансформационните процеси на води и седименти, и още по-пряко в деакумулацията, биодеградацията и биодеградацията на токсични и тривиални замърсители. При извършване на лабораторните експерименти са проведени над 250 микробиологични анализа и над 500 хидрохимични анализа на речни седименти.

На базата на резултатите от мониторинговите изследвания и моделирането на потенциални и реални рискови ситуации по замърсяване на екосистемата в района на Каскадата, могат да се направят следните препоръки: Специално внимание да се отдели на оценката и контрола на състоянието, количеството и процесите в седиментите на микрорязовирите в Каскада „Среден Искър“.

1. Паралелно да се следи замърсяването с тривиална и токсична органика.
2. Програмата за мониторинг да се обвърже със системи за ранно предупреждение за изтичане и мигриране към река Искър на замърсители с тривиален и токсичен характер. И това да залегне в оперативния план към стратегията за развитието на водния сектор в България до 2035 г.

• **Оценка на опасността от неблагоприятни катастрофални атмосферни и хидросферни явления**

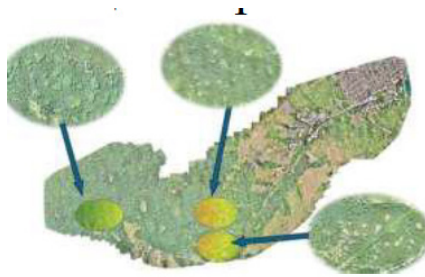
Екип от Софийския университет, включващ доц. Биляна Борисова, доц. Стелян Димитров, проф. Нина Николова, Ивайло Йотинков, Рагенка Митова, в сътрудничество с изследователи от други научни институции задълбочено изследваха условията, факторите и механизмите на проявление на неблагоприятни/катастрофални атмосферни и хидросферни явления – засушавания, наводнения, пожари, и работиха върху разработването на адекватен набор от интегрирани инструменти за оценка на опасността и риска от тяхната проява в рамките на българското национално пространство.

Резултатите от изследванията формират научни приноси към изясняването на факторите за проява на екстремни метеорологични и климатични явления. Анализът доказва, че природните фактори имат по-голямо значение за възникване на засушаването, докато антропогенните фактори влияят върху силата на засушаването и въздействията. От гледна точка на пространствения обхват природните фактори могат да се групират в две групи: глобални (егромашабните циркулационни процеси в атмосферата) и локални (свързани с конкретни физикогеографски и

икономически особености на дадена територия – валежи, температура на въздуха, скорост на вятъра, характер на подстилащата повърхност, особености на релеф, растителност, земеползването и водопотреблението). Комбинираното действие на различни климатични фактори води до проява на различни видове засушаване. Според изследванията на научния колектив, за първи път за територии от България е установено времето за развитие на метеорологичното засушаване в хидроложко (от 3 до 6 месеца за различни територии).

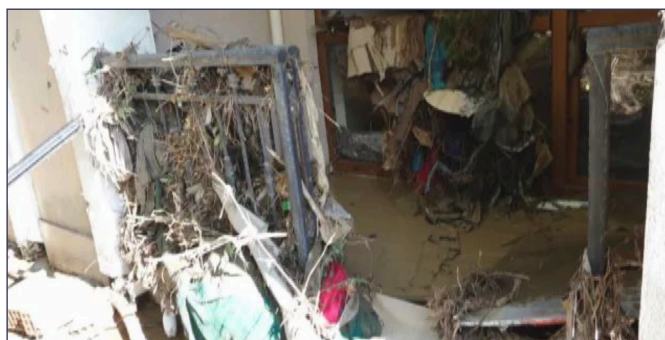
Изследванията, свързани с наводненията, ясно показват, че основните причини за възникването и развитието на внезапното наводнение са свързани с три основни групи фактори: значителни валежни количества; специфичната география на районите и човешкият фактор – промените в земеползването, разположението и характера на мостовите съоръжения. Изследванията са направени в района на село Кости в Странджа и река Черна и град Царево. През юни 2024 г. е осъществено изследване във водосбора на река Черна чрез цялостно фотограметрично заснемане и лазерно сканиране. Данните дават основание да се оцени ролята на горската растителност на смекчаване на ефекта на високите речни вълни при риск от наводнение – чрез пряка регулация на по-

върхностния отток и преразпределение на водите към почвите и подпочвените водни тела, и индиректно – чрез осигуряване на грапавост на терена (важен фактор за механизма за формиране на оттока и потенциалната приливна вълна). Тези ползи обаче зависят от доброто екологично състояние на горските насаждения и плътността на покритието им. Резултатите от изследването показват, че развитието на град Царево е довело до редуциране на горските площи и ограничаването им само до горната част на водосбора.

Територии с осъществявани сечи профил и липса на горска растителност

Въз основа на постигнатите резултати, изследователският екип препоръчва спешно обследване и детайлно картографиране на всички водосбори, оттичащи се в населените места и курортните зони на юг от град Приморско и създаване на прецизни цифрови модели на долните течения на странджанските реки. Обхватът следва да включва териториите непосредствено до и в населените места, като трябва да бъдат картирани и оценени всички проблемни участъци и идентифицирани рискови зони.

Въпреки направените препоръки през 2024 г., на 11.10.2025 г. гр. Царево отново беше по-топен.

• Уебинар за устойчивите градове

На 12 юли 2024 г. се проведе уебинарът "Urban Futures: Navigating the Path to Sustainable and Resilient Cities", организиран от Института „Големи данни в полза на интелигентно общество“ (GATE) и Центъра за изчислителни науки на Университета на Цукуба, Япония, с подкрепата на Посолството на Република България в Токио. Експерти по градския климат, представители на публичния сектор, изследователи, студенти

и ентузиастични по устойчивото развитие от 5 континента и 48 страни се включиха в обсъждането на иновативни стратегии и добри практики в полза на градовете на утрешния ден. Шестима лектори от три континента представиха теми, свързани с последните постижения в технологиите за намаляване на топлината в градовете, справяне с градските топлинни острови и измененията на климата в градовете.

- Д-р Рафик Хамди от Кралския метеорологичен институт на Белгия представи най-важните изводи на Шестия доклад за оценка на Междуправителствения панел по изменение на климата (IPCC), осемгодишно начинание на най-авторитетния научен орган в света по изменението на климата;
- Проф. Матамио Симванда от университета Копърбелт, Замбия, запозна публиката с проблемите на градските топлинни острови в четири бързорастящи африкански градове, а представителят на Университета Пердения в Шри Ланка разказа

за проучване на градския климат с характеристики на кварталите и използване на земята.

- От Центъра за изчислителни науки към Университета на Цукуба бяха разгледани подходи в климата, чрез които да се подобри резолюцията на моделите, за да се установят причините и последици от промяната на климата.

- **RTIT Ноу-хау общности за ускоряване на трансфера на информация за достъп до информация в Дунавския регион**

Interreg
Danube Region

Co-funded by
the European Union

На 11 септември 2024 г. преподаватели и изследователи от Стопанския факултет започнаха работа по проект „Общности на знанието за ускоряване на трансфера на научни изследвания, технологии и иновации в Дунавския регион – RTIT>>“. Проектът е насочен към засилване на иновационния потенциал на МСП в областта на новите материали чрез създаване на по-благоприятна среда за научни изследвания, трансфер на технологии и иновации в ключови технологични области от стратегическо значение за региона на река Дунав. Една от основните тематични групи, в която участва и Стопанският факултет, е за използването на иновативни материали на био основа с фокус върху горското стопанство, строител-

- **Доброволческа акция за почистване на кът за отдих в Природен парк „Витоша“**

На 27 април 2024 г., в месеца на Земята, студенти от магистърската програма „Отговорно и устойчиво управление“ към Стопанския факултет проведоха доброволческа акция за почистване на кът за отдих в Природен парк „Витоша“, намиращ се близо до Драгалевски лифт. В акцията се включиха преподаватели от факултета, както и до-

- Д-р Ансар Хан от Университет Калкута, Индия, представи последните постижения в технологиите за намаляване на топлината в градовете.

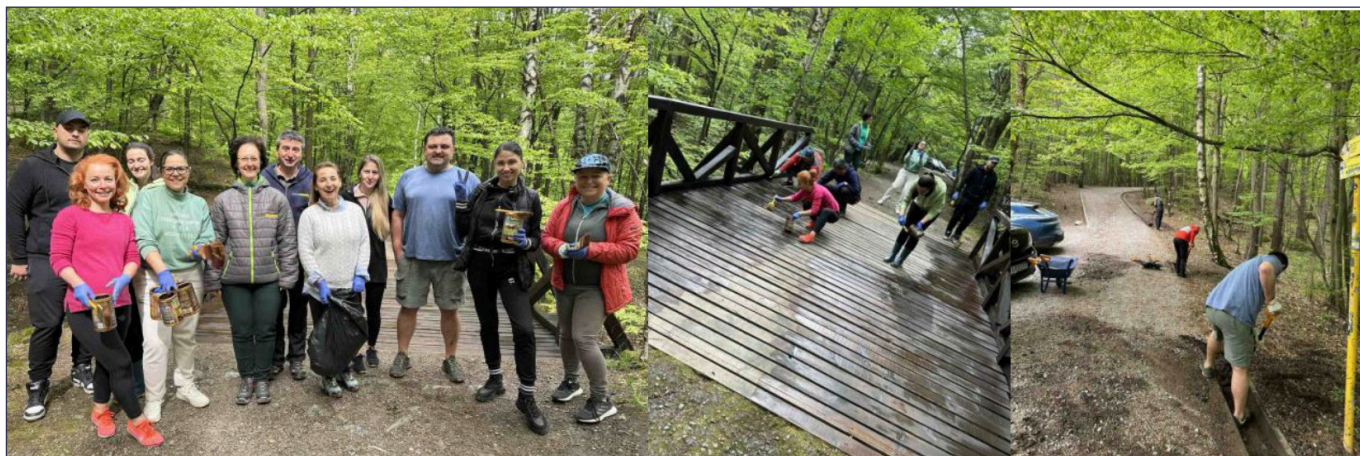
- Инж. д-р Лидия Витанова, изследовател от Института GATE, представи приложения за градски топлинни острови: „Интегриране на данни за справяне с топлинната динамика на околната среда в квартален мащаб“, на базата на нейното изследване за град София.

ната индустрия и използването на опаковки за намаляване на хранителните отпадъци и иновативното използване на органични материали от селското стопанство. RTIT>> е с продължителност 30 месеца и обединява усилията на 13 организации от 8 държави (Австрия, България, Босна и Херцеговина, Германия, Словения, Унгария, Украйна, Черна гора) Целта е събиране и обобщаване на добри практики, знания и данни за инициативи, подпомагащи внедряването на иновативни материали в страни от Дунавския регион. Резултатът е формирането на общности на знанието, подпомагащи развитието на научните изследвания, трансферът на технологии и иновациите.

броволци. Участниците събраха боклука около мястото, почистиха пейките за отдих, беседката и дървения мост. Всички те бяха обновени чрез лакиране. Допълнително, част от доброволците почистиха и канавките за оттичане на дъждовна вода. За доброволческото събитие бяха набрани предварително средства за закупуване на материали, като част от тях са дарени за дарителската кампания „Сбъдни промяната“, организирана от

друга група студенти от същата специалност в подкрепа на реновиране на алеята през Стопанския факултет.

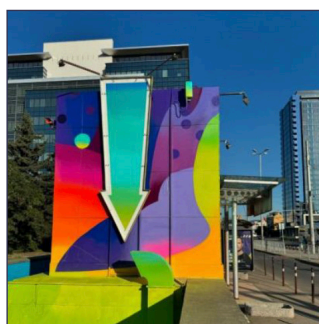

- **Ключов подлез на „Цариградско шосе“ е обновен по инициатива на Стопанския факултет**

На 15 септември 2024 г. подлезът на спирка „Ж.к. Изток“ в София, където ежедневно преминават хиляди студенти, преподаватели и граждани, които живеят и работят в района, беше представен пред обществеността като споделено пространство, което има своя нов облик. В продължение на няколко месеца по инициатива на Стопанския факултет към СУ „Св. Климент Охридски“ се проведе акция за обновяване на пространството. Освежаването се извърши с административната подкрепа на район „Изгрев“ и район „Слатина“ на Столична община и е пример за интегриран подход в мисията за подобряване на градската среда.

Обновяването на подлеза е осъществено изцяло с доброволен труд на студенти от Стопанския факултет, граждани на район „Изгрев“ и дарения на суровини и материали от отговорни компании. Световно признатият графити артист Николай Петров – Glow, също дарява труда и вдъхновението си, за да промени съществен елемент от градската среда, какъвто е подлезът.

Стенописите са изпълнени под надслов Change over Challenge. Поставените цитати са избрани след предварително обсъждане с три отделни фокус групи – студенти, доброволци от квартала и артисти, и са насочени към ценността на образованието – подлезът е вход към кампус „Изток“

на Софийския университет, който включва Стопански и Философски факултет, както и към най-големия национален научен комплекс – Българска академия на науките. Една от целите на инициативата е да популяризира сред ежедневно преминаващите през подлеза идеята, че образованието е висша цел; устойчивото развитие поставя фокус върху новата концепция за устойчива градска среда и начин на живот и как опазването на природата и икономическият растеж могат да вървят ръка за ръка. Доближава тази идея до ежедневието на хората; силата ни

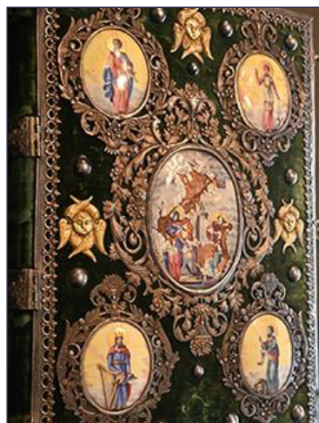
да се променяме – поставя фокус върху активното гражданство, предприемаческо и лидерско поведение и култура, които са в основата на ценностите на бизнес лидерите, които се обучават в Стопанския факултет.

• Дейности, свързани с опазване на културното наследство

Международен семинар, посветен на проучването и реставрацията на подвързиите на средновековни ръкописи

На 22 март 2024 г. Центърът за славяно-византийски проучвания „Проф. Иван Дуйчев“ бе домакин на международен семинар, посветен на проучването и реставрацията на подвързиите на средновековни ръкописи. Семинарът се проведе със съдействието на Фондация „Балканско наследство“, а лектор бе г-р Николаос Сарис, старши реставратор в Националната библиотека на Гърция в Атина. Участници в семинара бяха главно реставратори от български институции, ангажирани в опазването на писменото културно наследство, както и студенти. В рамките на шестдневното събитие основната част от лекциите и практическите занятия се проведоха в структури на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ – главно в сградата на ЦСВП, но и в Университетската библиотека.

Партньори: Асоциация на специалистите по устойчивост; Оргахим; НРЕ; Главболгарстрой; ESG platform; LEDVANCE; Чисти.бг.

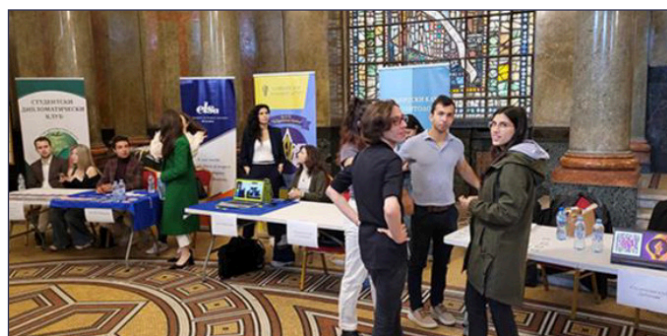

Студентски клубове, действащи на територията на Алма матер

В началото на всяка учебна година Студентския съвет на Софийския университет организира представяне на студентските клубове, действащи на територията на Алма матер, които представят дейностите си пред колегите си от всички факултети.

На тези срещи студентите могат да се запознаят с възможностите, които им се предлагат за включване в дейностите, свързани с техните интереси извън учебните задължения.

Студентски съвет към СУ – защитава правата и интересите на студентите и докторантите, подпомага тяхното кандидатстване, преминаване през учебния процес и успешно завършване. Членовете на Студентския съвет са общо 60 (1-7 от всеки факултет + докторанти) и се избират пряко от студентите;

Бизнес клуб при Стопански факултет – развива икономическите, управленските и лидерските умения у своите членове чрез

предприемачески инициативи за привличане на средства за облагородяване на обучителната среда (основан 1997 г.).

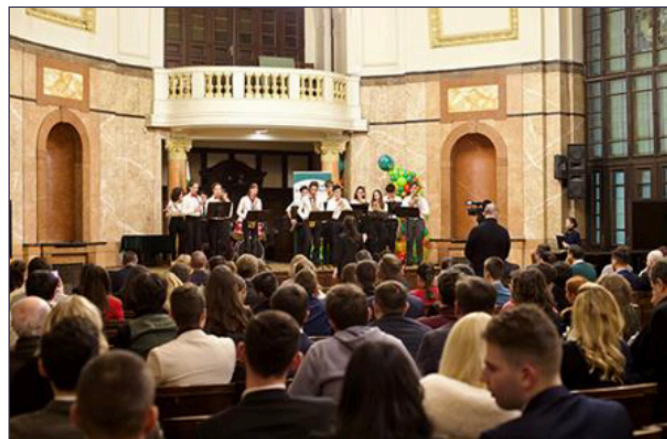

Студентски съвет към различните факултети (ФСС) – създават среда на взаимопомощ между студентите, в която развиват дейността си. Спрямо образователните, материалните и кариерните нужди на своите факултети, всеки студентски съвет набелязва различни приоритети и фокуси за работа. Представители на тези съвети участват в състава на Студентския съвет към СУ.

Европейска асоциация на студентите юристи (ELSA) при Юридически факултет – подпомага професионалното развитие и израстване на студенти по право, стимулира обмена на идеи, инициативи и взаимно разбирателство между младите юристи, предоставя международна платформа за изявата им и утвърждаване на основните човешки права (основана 1989 г.).

Студентски дипломатически клуб при Юридически факултет – работи за разширяване и усъвършенстване на професионалната подготовка на своите членове в об-

ластта на международните отношения. Той организира събития с дипломати и експерти, посветени на външната политика, дипломацията, международното право и международните отношения (основан 1995 г.).

Асоциация на студентите по медицина в България при Медицински факултет – подобрява квалификацията на студентите по медицина и предоставя методическа подкрепа и професионално развитие на нейните членове.

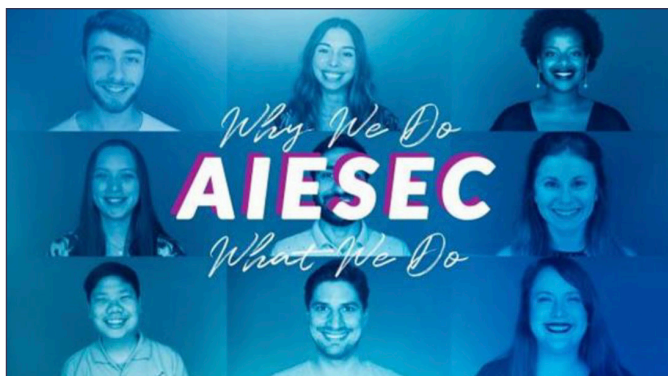
Студентски клуб на политолога при Философски факултет – осъществява общественополezni проекти и инициативи, научно-образователни и научно-приложими програми, форуми и други формати по проблеми, засягащи политическия аспект (основан 2008 г.).

Университетски клуб за екология и устойчиво развитие UNESCO – изгражда в съзнанието на хората уважение към природата и нетърпимост към грубите посегателства срещу нея. Със своите инициативи студентите развиват зелената идея на територията на Университета и отвъд нея (основан 2006 г.).

Международна студентска организация AIESEC при Стопански факултет – развива лидерския потенциал, като създава личните качества и умения и за развитието на обществото.

Сдружение на завършилите Стопанския факултет – цели да поддържа социална мрежа между завършилите и да подпомогне развитието на социални, делови, лидерски и специфични професионални умения сред завършващите, както и да осигури своевременното им професионално ориентиране (основано 2009 г.).

Клуб „Публична администрация“ при Философски факултет – цели да насърчава дискутирането, анализирането на събития и процеси, свързани с публичното управление, и обществено значими теми в областта на администрацията, политиката, икономиката и културата (основан 2016 г.).

Клуб „Европеистика“ при Философския факултет – Мисията на клуб „Европеистика“ е да разпространява европейските ценности и да помага на младежи да бъдат активни европейски граждани, давайки им възможност да реализират идеите си и да създават позитивна промяна в обществото.

„С.К.О.Р.Е.Ц.“ е абревиатура на Студентски клуб за образование и развитие с екологичен център при Биологически факултет, който цели да въвлеча студентите в природозащитни, образователни, научни и социални каузи и дейности, които са в помощ на екологичното равновесие (основан 2009 г.).

Климатека

Климатека е отворена платформа за знание, която има за цел да направи науката за климата достъпна за всички. Целта на организацията е да спомогне висококачественото съдържание по въпросите за климатичните промени да достигне до максимален брой хора и да ги ангажира. Авторите в Климатека са учени, специалисти в областта на климата, а основната им цел е чрез техните знания и аналитични умения да обясни климатичните промени по лесен и разбираем начин. Те работят съвместно с климатолозите от Геолого-географския факултет.

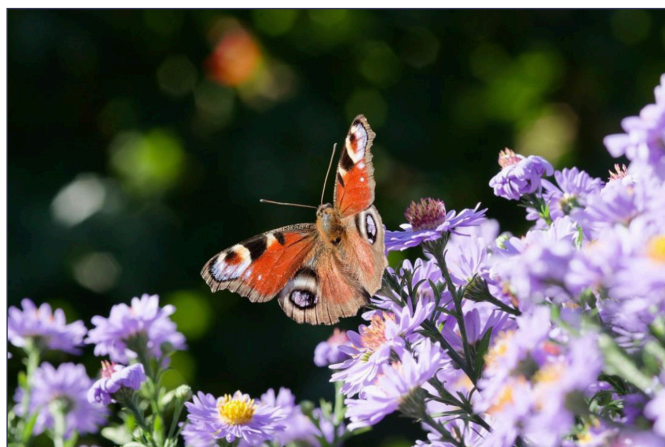
Мисия на Климатека е:

- Да подобри информационната среда в България, като се превърне в достоверен източник на информация за климатичните промени.

УНИВЕРСИТЕТСКИ АВАРИЙНО-СПАСИТЕЛЕН ОТРЯД

Университетският аварийно-спасителен отряд е сдружение, развиващо екипи от доброволци за работа при различни видове бедствия, аварии и катастрофи. Основната му цел е извършване и подпомагане извършването на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при стихийни природни бедствия, производствени злополуки, промишлени инциденти и др. Всички членове на Отряда са доброволци – студенти и хора, имащи различни професии в ежедневието си, и работят напълно безвъзмездно за общата кауза – „Бедствия без жертви“. Те „даряват“ свои лични време, отпуска и средства, за да могат да помагат на другите.

Заг гърба си Отрядът има над тридесетгодишни традиции в работата в борбата с горски пожари, земетресения, наводнения и катастрофи.

- Да е мястото, на което хората идват, за да си отговорят на въпросите, свързани с климатичните промени и следствията от тях.
- Да се обясни защо въпросите за климатичните промени ни засягат пряко и защо нашето критично мислене към тях е важно.

Повече от 25 години отрядът се занимава с направата на планинска маркировка в почти всички български планини – Рила, Пирин, Стара планина, Странджа, Плана. В последните години работи основно на Рила и Витоша по международния маршрут Е4, както и в района на Западна Стара планина.

Български антарктически институт

Българският антарктически институт (БАИ) е сдружение с нестопанска цел.

БАИ има 105 обществени и няколко колективни членове (Министерството на външните работи, Софийският университет „Св. Климент Охридски“, Медицинска академия и Атлантическият клуб в България). Българският антарктически институт работи под егидата на Президента на Република

България. БАИ е определен за Национален оператор на дейността на Република България в Антарктика с решение от 27 февруари 1998 г. на Министерски съвет на Република България. БАИ организира ежегодни антарктически експедиции и стопанисва българската полярна база „Св. Климент Охридски“ на остров Ливингстън, Южни Шетландски острови.

Европейска фондация за подобряване на условията на живот и труд

Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound) е тристранна агенция на Европейския съюз, създадена през 1975 г. Тя трябва да предоставя знания, за да подпомага разработването на по-добри социални и трудови политики, в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/127.

Център за изследване на демокрацията

Мисията на Центъра за изследване на демокрацията е „изграждането на мостове между науката и политиката“, и като независим, интердисциплинарен аналитичен институт, той съчетава широк спектър от знания, умения и възможности. Изграждането на мостове е утвърден метод за обединяване усилията за социална промяна и създаване на нови партньорства. Със своята тридесетгодишна история Центърът се утвърди не само като генератор на идеи, но и като активен участник във формирането и осъществяването на обществените политики. Основните теми, по които Софийският университет си сътрудничи с Центъра за изследване на демокрацията са: Престъпност и сигурност; Правосъдие; Корупция и завладяване на държавата; Правата на чове-

Асоциация за развитие на София

Асоциацията за развитие на София е ресурсен център за тестване на иновации в областта на културата и дигиталната трансформация, изследванията, анализите и образователните програми, които създават условия за постоянен диалог между гражданското общество, творческите общности, бизнеса, академичните институции и Столичната община. Асоциацията е създадена с решение № 348 на Столичния общински съвет от 8 юли 2010 г. Тя е независима организация, регистрирана от СГС на 16 август 2010, ф.г. 495/2010 в обществена полза по закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Целите на асоциацията са:

- Да съдейства за развитието на София като модерен европейски град, чрез експериментирание на иновативни културни и образователни продукти, както и въвличане на гражданите в творческия процес на създаване и развитие;

Джуниър Ачийвмънт България (JA)

Junior Achievement Bulgaria Bulgaria е водеща организация с утвърдена репутация в предоставянето на иновативно и модерно образование от най-ранна възраст до университета. Портфолиото от образова-

ка и имиграция; Чуждо влияние и дезинформация; Енергийна сигурност, енергиен преход и икономическо развитие; Социална политика и неформална икономика.

- Да подпомага устойчивото развитие, предприемчивостта и инициативността на София и нейните жители;
- Да насърчава връзката между култура, наука, образование и бизнес като фактор за динамичен и устойчив растеж, като привлича експертен и научен потенциал за решаване на краткосрочни и дългосрочни проблеми за развитието на града;
- Да създава форуми за постоянен диалог между гражданското общество, бизнеса, държавните институции, общинска администрация за изграждане на обществена среда, зачитаща етническото и културното многообразие на региона и модерните демократични ценности;
- Да изгражда екологична култура и обществена среда, подходяща за развитие, култура и спорт в София;
- Да популяризира политиките за градско развитие, да обучава местните общности и да ги привлича за съвместното им изпълнение.

Работата на Университета с Асоциацията се изразява в сътрудничество при изработване на политики, свързани с проблемите на София – Екологичен транспорт, Чист въздух и зелени пространства.

телни продукти и услуги включва програми в 3 тематични области: предприемачество, финансова грамотност и умения за работа. JA използва т.нар. прогресивен или наградяващ предишните етапи модел на образование („от АБВ до PhD“), чрез който устойчиво се изгражда ключовата компетентност,

предприемчивост и инициативност. Образователната философия на ЈА се базира на методите на учене чрез правене и смесено обучение (blended learning) с използване на дигитализирано интерактивно съдържание. Бизнес моделът на организацията се отличава с тясно сътрудничество с бизнеса и хората от практиката, които участват в създаването и предоставянето на обра-

зователно съдържание, обучение и услуги, както и в разработването на политики в областта на образованието по предприемачество. Сътрудничеството на Софийския университет с ЈА е в областта на климатичните промени, възобновяема енергия, справедлив енергиен преход и зелено предприемачество.

WWF Bulgaria

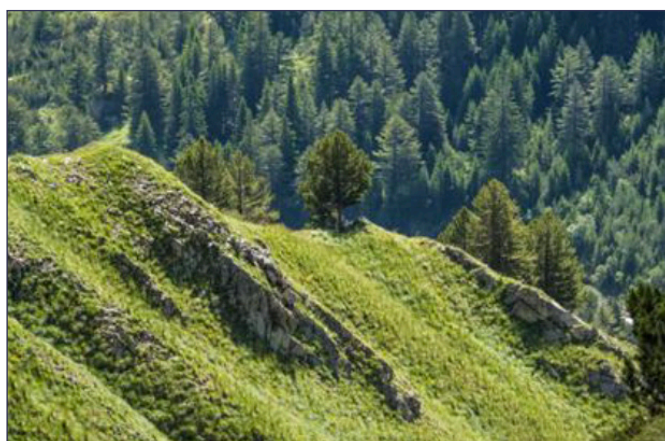
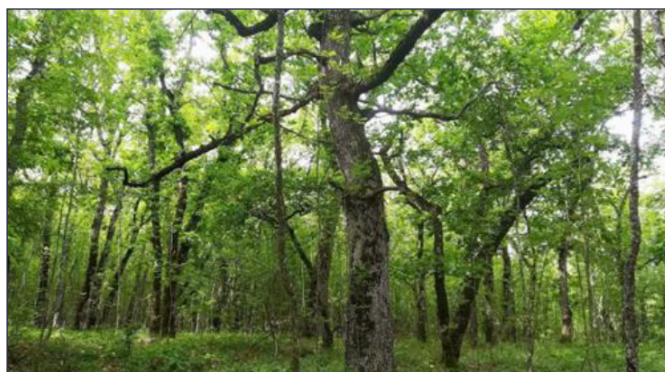
Мисията на WWF (Световния фонд за природата) е хората да живеят в хармония с природата.

Основана през 1961 г., WWF е една от най-разпознаваемите и уважавани независими природозащитни организации в света. Организацията работи в 100 държави на шест континента с помощта на над пет милиона поддръжници.

Целите на WWF са:

- Загубата на природа да спре;
- Екологичният отпечатък на човечеството да намалее наполовина;
- Устойчиво използване на природните ресурси в името на бъдещите поколения.

Софийският университет си сътрудничи с WWF България в областта на опазване на околната среда, чистата енергия и намаляване на екологичния отпечатък.

Съвет на жените в бизнеса в България

„Съветът на жените в бизнеса в България“ е сдружение, осъществяващо дейност в обществена полза, чиито основни цели са утвърждаване и популяризиране на добрите практики и програми за насърчаването на професионалното развитие на жените в малкия и средния бизнес и израстването им в мениджърски позиции, подкрепа на младите специалисти, за реализиране на потенциала

им в България и развитие на проекти с цел утвърждаване на бизнеса и развитие на таланти в различни бизнес сфери. Със своите 240 корпоративни и индивидуални членове, сдружението обединява водещи мениджъри със солиден опит в областта на управлението и корпоративната култура, технологиите и образованието, които застават със своето име и експертиза зад инициативите на Съвета. Сътрудничеството на Софийския университет със Съвета на жените в бизнеса е свързано с равнопоставеността, ползите от приобщаването, преодоляването на неосъзнатите различия и включващата роля на лидерството и комуникациите.

Център за четене и култура

Сдружение „Център за четене и култура“ организира и развива различни културни програми, изследователски проекти, научни конференции и семинари, фестивали, дискусии, изложби и публични акции, свързани с четенето, но и с други актуални културни, социални и образователни проблеми. Мисията на сдружение „Център за четене и култура“ е да изследва, развива и промотира централната културна техника на модерната епоха – четенето. То се схваща максимално широко, във всички негови разновидности, във всички негови настоящи хибридни форми, в целия спектър от разнообразни културни компетентности, които то изисква; като в читателските компетентности се

съдържа пътят за създаване на пълноценна критическа култура, свързваща миналото и настоящето. Културният център на Софийския университет си сътрудничи с Центъра за четене и култура при организирането на културни събития и фестивали.

SOS Детски селища

Сдружение „SOS Детски селища България“ осигурява семейство и здравословна среда за развитието и израстването на деца, лишени от родителска грижа и деца в риск да загубят грижата на своите родители. Софийският университет работи с „SOS Детски селища“ за постигане на глобалните цели на ООН за защита правата на детето.

Фондация „Анимус“

Фондация „Асоциация Анимус“ е основана от жени, професионалисти в помагачите професии – психолози, психотерапевти, социални работници. Създадена е през 1994 г., през 2001 г. придобива статут на организация в обществена полза. Мисията на „Анимус“ е да насърчава здравословната

комуникация между хората и равенството между половете в българското общество. Сътрудничеството на Софийския университет с Фондацията се изразява в организирането на съвместни проекти и дейности, свързани с правата на жените.

Фондация „Балканско наследство“

Балканско наследство

Фондация „Балканско наследство“, накратко ФБН, е основана през 2008 г. като юридическо лице с нестопанска цел в обществена полза, а през 2018 г. получава статут на културна организация по смисъла на Закона за закрила и развитие на културата (ЗЗРК). Мисията на фондацията е да подкрепя опазването, проучването и доброто управление на

културното наследство на Югоизточна Европа, разкривайки неговите приноси, единство и многообразие пред света и възможностите за неговата утилизация на местно ниво. В своята работа фондацията се ръководи от принципите на съвременната наука и технологии, свободата на информация, устойчивото развитие на регионите, неформалното образование и доброволното участие. Фондацията работи със Софийския университет по проекти, свързани с материалното и нематериалното културно наследство.

Освен изброените по-горе неправителствени организации и фондации, за постигане на глобалните цели на ООН Софийският университет си сътрудничи с още десетки сдружения и организации.

ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ГЛОБАЛНИТЕ ЦЕЛИ НА ООН ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ В СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“	
БАКАЛАВЪРСКИ ПРОГРАМИ	
ЦЕЛ 1 ПРЕМАХВАНЕ НА БЕДНОСТТА	
Факултет по педагогика	Социални дейности
Факултет по науки за образованието и изкуствата	Социална педагогика
ЦЕЛ 2 КРАЙ НА ГЛАДА	
Биологически факултет	Агробиотехнологии
Факултет по химия и фармация	Екохимия
Биологически факултет	Биомениджмънт и устойчиво развитие
ЦЕЛ 3 ДОБРО ЗДРАВЕ И БЛАГОДЕНСТВИЕ	
Философски факултет	Психология
Медицински факултет	Медицинска сестра
Медицински факултет	Медицинска рехабилитация и ерготерапия
Физически факултет	Оптометрия
Физически факултет	Физика и информатика
Исторически факултет	История и философия
ЦЕЛ 4 КАЧЕСТВЕНО ОБРАЗОВАНИЕ	
Исторически факултет	История и география
Исторически факултет	История и чужд език
Биологически факултет	Биология и химия
Биологически факултет	Биология и английски език
Биологически факултет	Биология и география
Факултет по славянски филологии	Българска филология
Факултет по науки за образованието и изкуствата	Изобразително изкуство
Факултет по науки за образованието и изкуствата	Музика
Факултет по класически и нови филологии	Английска филология
Факултет по математика и информатика	Математика и информатика
Факултет по педагогика	Социални дейности

ЦЕЛ 4 КАЧЕСТВЕНО ОБРАЗОВАНИЕ	
Философски факултет	Философия
ЦЕЛ 5 РАВЕНСТВО МЕЖДУ ПОЛОВЕТЕ	
Философски факултет	Културология
Исторически факултет	История
ЦЕЛ 6 ЧИСТА ВОДА И ХИГИЕННИ УСЛОВИЯ	
Биологически факултет	Биология
Биологически факултет	Екология и опазване на околната среда
ЦЕЛ 7 ЧИСТА ЕНЕРГИЯ	
Стопански факултет	Стопанско управление
Стопански факултет	Икономика
ЦЕЛ 8 СИГУРНА РАБОТА И ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ	
Философски факултет	Социология
Факултет по педагогика	Социални дейности
ЦЕЛ 9 ИНОВАЦИИ И ИНФРАСТРУКТУРА	
Физически факултет	Инженерна физика
Физически факултет	Фотоника и лазерна физика
Физически факултет	Компютърно инженерство
Физически факултет	Комуникации и физична електроника
Факултет по математика и информатика	Софтуерно инженерство
Факултет по математика и информатика	Компютърни науки
Факултет по математика и информатика	Информационни системи
ЦЕЛ 10 НАМАЛЯВАНЕ НА НЕРАВЕНСТВАТА	
Факултет по науки за образованието и изкуствата	Специална педагогика
Факултет по науки за образованието и изкуствата	Логопедия
Факултет по педагогика	Социални дейности
ЦЕЛ 11 УСТОЙЧИВИ ГРАДОВЕ И ОБЩНОСТИ	
Исторически факултет	Етнология
Факултет по науки за образованието и изкуствата	Изобразително изкуство
Факултет по науки за образованието и изкуствата	Музика
Философски факултет	Културология
Факултет по химия и фармация	Екохимия
Геолого-географски факултет	География
ЦЕЛ 12 ОТГОВОРНО ПОТРЕБЛЕНИЕ	
Геолого-географски факултет	Регионално развитие и политика
Биологически факултет	Екология и опазване на околната среда
Биологически факултет	Биотехнологии
ЦЕЛ 13 КЛИМАТИЧНИ ПРОМЕНИ	
Биологически факултет	Биология
Биологически факултет	Екология и опазване на околната среда
Геолого-географски факултет	Геопространствени системи и технологии
Геолого-географски факултет	Климатични промени и управление
ЦЕЛ 14 ЖИВОТ ПОД ВОДАТА	
Биологически факултет	Агробиотехнологии

ЦЕЛ 14 ЖИВОТ ПОД ВОДАТА	
Биологически факултет	Екология и опазване на околната среда
ЦЕЛ 15 ЖИВОТ НА СУШАТА	
Геолого-географски факултет	Регионално развитие и политика
Геолого-географски факултет	Климатични промени и управление
Биологически факултет	Биология
Биологически факултет	Опазване на околната среда
ЦЕЛ 16 МИР, СПРАВЕДЛИВОСТ	
Юридически факултет	Международни отношения
Философски факултет	Европеистика
Философски факултет	Публична администрация
Философски факултет	Политология

МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ	
ЦЕЛ 1 ПРЕМАХВАНЕ НА БЕДНОСТТА	
Факултет по педагогика	Управление на институции за социална работа
Факултет по педагогика	Социална работа с деца и семейства
ЦЕЛ 2 КРАЙ НА ГЛАДА	
Биологически факултет	Качество и безопасност на храните
Биологически факултет	Биоземеделие и биоконтрол
Стопански факултет	Иновации и дигитална трансформация на агробизнеса
ЦЕЛ 3 ДОБРО ЗДРАВЕ И БЛАГОДЕНСТВИЕ	
Философски факултет	Психология на здравето
Философски факултет	Клинична психология
Философски факултет	Детско-юношеска и училищна психология
Факултет по науки за образованието и изкуствата	Ерготерапия за деца и възрастни с нарушения
ЦЕЛ 4 КАЧЕСТВЕНО ОБРАЗОВАНИЕ	
Исторически факултет	Обучението по гражданско и интеркултурно образование в средното училище по професионално направление история
Исторически факултет	Методика на обучението по география и история
Факултет по науки за образованието и изкуствата	Музикална педагогика – ръководство на фолклорна формация
Факултет по науки за образованието и изкуствата	Музикална педагогика
Факултет по математика и информатика	Технологии за обучение по математика и информатика
ЦЕЛ 5 РАВЕНСТВО МЕЖДУ ПОЛОВЕТЕ	
Факултет по педагогика	Управление на институции за социална работа
Факултет по педагогика	Социална работа с бежанци и мигранти
Философски факултет	История на жените и половете
ЦЕЛ 6 ЧИСТА ВОДА И ХИГИЕННИ УСЛОВИЯ	
Биологически факултет	Екология
Биологически факултет	Екология и опазване на околната среда

ЦЕЛ 6 ЧИСТА ВОДА И ХИГИЕННИ УСЛОВИЯ	
Биологически факултет	Приложна хигробиология и аквакултури
ЦЕЛ 7 ЧИСТА ЕНЕРГИЯ	
Стопански факултет	Енергийни паразити и услуги
Стопански факултет	Фасилити мениджмънт
ЦЕЛ 8 СИГУРНА РАБОТА И ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ	
Стопански факултет	Стратегическо управление
Стопански факултет	Управление и развитие на човешките ресурси
Философски факултет	Трудови пазари и развитие на човешките ресурси
Философски факултет	Трудова и организационна психология
ЦЕЛ 9 ИНОВАЦИИ И ИНФРАСТРУКТУРА	
Факултет по математика и информатика	Технологично предприемачество и иновации в информационните технологии
Стопански факултет	Моделирание на големи данни в бизнеса и финансите
Стопански факултет	Интелектуална собственост и технологичен трансфер
Стопански факултет	Геймификация в бизнеса, публичния и неправителствения сектор
Факултет по математика и информатика	Извличане на информация и откриване на знания
GATE	Технологии за големи данни
ЦЕЛ 10 НАМАЛЯВАНЕ НА НЕРАВЕНСТВАТА	
Факултет по науки за образованието и изкуствата	Педагогика на зрително затруднените
Факултет по науки за образованието и изкуствата	Специална педагогика
Факултет по педагогика	Приобщаващо образование
Факултет по науки за образованието и изкуствата	Специална педагогика и приобщаващо образование
Богословски факултет	Църковно социално дело
ЦЕЛ 11 УСТОЙЧИВИ ГРАДОВЕ И ОБЩНОСТИ	
Исторически факултет	Етнология и културна антропология
Факултет по науки за образованието и изкуствата	Педагогика и семиотика на изобразителното изкуство
Факултет по науки за образованието и изкуствата	Музикален Арт мениджмънт
Факултет по класически и нови филологии	Комуникация: език, литература, медии
Геолого-географски факултет	Регионален мениджмънт и градска икономика
Философски факултет	Изкуства и съвременност
ЦЕЛ 12 ОТГОВОРНО ПОТРЕБЛЕНИЕ	
Геолого-географски факултет	Регионално развитие и политика
Биологически факултет	Екология и опазване на околната среда
Биологически факултет	Биотехнологии
Стопански факултет	Аутсорсинг проекти и компании
Стопански факултет	Изкуствен интелект за бизнес и финанси
Стопански факултет	Финанси, инвестиции и финтех
Стопански факултет	Пропърти и фасилити мениджмънт
Стопански факултет	Отговорно и устойчиво управление
Стопански факултет	Управление и предприемачество
Стопански факултет	Интелектуална собственост и технологичен трансфер

ЦЕЛ 13 КЛИМАТИЧНИ ПРОМЕНИ	
Геолого-географски факултет	Изменения на климата и управление на водите
Геолого-географски факултет	Климатични промени и управление
Биологически факултет	Ландшафтна екология и природен капитал
Стопански факултет	Отворено и устойчиво управление
ЦЕЛ 14 ЖИВОТ ПОД ВОДАТА	
Биологически факултет	Приложна хидробиология и аквакултури
Биологически факултет	Екология и опазване на околната среда
ЦЕЛ 15 ЖИВОТ НА СУШАТА	
Геолого-географски факултет	Регионално развитие и политика
Геолого-географски факултет	Климатични промени и управление
Биологически факултет	Биология
Биологически факултет	Зоология
Биологически факултет	Опазване на околната среда
Биологически факултет	Ентомология
ЦЕЛ 16 МИР, СПРАВЕДЛИВОСТ	
Юридически факултет	Международни отношения
Философски факултет	Европеистика
Философски факултет	Публична администрация
Философски факултет	Политология
Стопански факултет	Икономика и право

СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ДИСЦИПЛИНИ, СВЪРЗАНИ С КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Физически факултет

• Катедра Метеорология и геофизика

- Физика на климата
- Физическа океанография
- Екологични проблеми и транспорт на замърсители в атмосферата
- Слънчеви и ветрови възобновяеми енергийни ресурси
- Динамична метеорология
- Обща метеорология
- Физика на климата

Факултет по химия и фармация

- Радиоекология, Катедра аналитична химия

• Аналитична химия на околната среда, Катедра аналитична химия

• Химия на атмосферата и хидросферата, Катедра Неорганична химия

• Околна среда и дисперсни системи, Катедра Инженерна химия и фармацевтично инженерство

• Екологично законодателство, Катедра аналитична химия

• Екологично законодателство и оценка на риска, Катедра аналитична химия

• Статистически методи в химията на околната среда, Катедра аналитична химия

• Технологии за обработка на отпадъци, Катедра Приложна неорганична химия

- Основи на екологията, *Катедра Аналитична химия*
- Екотоксикология, *Катедра Органична химия*

Геолого-географски факултет

- Приложно ландшафтознание, оценки на околната среда и екологични експертизи, *Катедра Ландшафтна екология и опазване на природната среда*
- Природни катастрофи и рискове, Ландшафтна екология и опазване на природната среда
- Климатология, *Катедра Климатология, Хидрология и Геоморфология*
- Климат и климатични ресурси на България, *Катедра Климатология, Хидрология и Геоморфология*
- Микроклиматология и градска и градска климатология, *Катедра Климатология, Хидрология и Геоморфология*
- Колебания и изменения на климата, *Катедра Климатология, Хидрология и Геоморфология*
- Възобновяеми енергийни ресурси, *Катедра Картография и ГИС*
- Геоморфоложки опасности и рискове, *Катедра Климатология, Хидрология и Геоморфология*
- Екологична хидрология, *Катедра Климатология, Хидрология и Геоморфология*
- Водни ресурси на Земята, *Катедра Климатология, Хидрология и Геоморфология*
- Учебна практика по Климатология и Хидрология, *Катедра Климатология, Хидрология и Геоморфология*
- Замърсяване и опазване на атмосферния въздух, *Катедра Климатология, Хидрология и Геоморфология*
- Релеф и човешка дейност, *Катедра Климатология, Хидрология и Геоморфология*
- Изменение на климата
- Управление на водите, *Катедра Климатология, Хидрология и Геоморфология*
- Опасни и неблагоприятни метеорологични и хидроложки явления
- Глобални и регионални водни проблеми, *Катедра Климатология, Хидрология и Геоморфология*
- Климат и икономика, *Катедра Климатология, Хидрология и Геоморфология*
- Регионално управление на екологичната политика, *Катедра Регионална и политическа география*
- Съвременни глобални и регионални проблеми на човечеството, *Катедра Социално-икономическа география*
- Сателитна метеорология и климатология, *Катедра Картография и ГИС*

Биологически факултет

- Опазване на околната среда, *Катедра Екология и опазване на околната среда*
- Защитени територии и опазване на биологичното разнообразие, *Катедра Екология и опазване на околната среда*
- Замърсяване на водите и въздействие върху екосистемите, *Катедра Екология и опазване на околната среда*
- Управление на отпадъците, *Катедра Екология и опазване на околната среда*
- Технологии за пречистване на флуиди, *Катедра Биотехнология*
- Управление на водите, *Катедра Обща и приложна хидробиология*
- Екологичен мониторинг, *Катедра Екология и опазване на околната среда*
- Екологичен отпечатък, *Катедра Екология и опазване на околната среда*
- Биоресурси и тяхното опазване, *Катедра Екология и опазване на околната среда*
- Въведение в консервационната биология, *Катедра Екология и опазване на околната среда*
- Ихтиология и опазване на рибните ресурси, *Катедра Обща и приложна хидробиология*

- Принципи на отглеждане и развъждане на диви животни на затворено пространство, *Катедра Зоология и антропология*
- Екологично законодателство и норми, *Катедра Екология и опазване на околната среда*
- Глобални въздействия върху околната среда, *Катедра Екология и опазване на околната среда*
- Екология и опазване на околната среда, *Катедра Екология и опазване на околната среда*
- Биотехнологични методи за опазване на околната среда, *Катедра Обща и приложна хидробиология*
- Биомениджмънт и устойчиво развитие, *Катедра Обща и приложна хидробиология*
- Актуални проблеми на климатичните и водни ресурси, *Катедра Обща и приложна хидробиология*
- Микробиологичен мониторинг на околната среда, *Катедра Обща и приложна хидробиология*
- Биологични инвазии, *Катедра Обща и приложна хидробиология*
- Превантивен контрол на въздействието върху околната среда, *Катедра Екология и опазване на околната среда, Катедра Екология и опазване на околната среда*
- Учебна практика по опазване на околната среда, *Катедра Екология и опазване на околната среда*

СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ПРОГРАМИ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ШИРОКАТА ОБЩЕСТВЕНА СВЪРЗАНИ С ПОСТИГАНЕ НА ГЛОБАЛНИТЕ ЦЕЛИ НА ООН

Стопански факултет

1. Екологичен стълб на устойчивост. Зелена и кръгова икономика, Сертифицирана програма за специалисти по устойчиво управление

Предназначена за: *Представители на централна и местна администрация, регулаторни органи, бизнес, граждански организации, учени и изследователи в прехода към зелена и социална икономика, вкл. Всички засегнати от Европейския зелен пакт.*

2. Адаптация и устойчивост към климата, Сертифицирана програма за специалисти по устойчиво управление

Предназначена за: *Представители на централна и местна администрация, регулаторни органи, бизнес, граждански организации, учени и изследователи в прехода към зелена и социална икономика, вкл. Всички засегнати от Европейския зелен пакт.*

3. Адаптация и устойчивост към климата, Сертифицирана програма за специалисти по устойчиво управление

Предназначена за: *Представители на централна и местна администрация, регулаторни органи, бизнес, граждански организации, учени и изследователи в прехода към зелена и социална икономика, вкл. Всички засегнати от Европейския зелен пакт.*

4. Енергийна и климатична политика, Сертифицирана програма за специалисти по устойчиво управление

Предназначена за: *Представители на централна и местна администрация, регулаторни органи, бизнес, граждански организации, учени и изследователи в прехода към зелена и социална икономика, вкл. Всички засегнати от Европейския зелен пакт.*

5. Икономика и мениджмънт на отрасъл ВиК, Обучителна програма

Предназначена за: Служители от ВиК компаниите, обслужващи област Пловдив, Бургас Търговище, Перник, София област и София (Софийска вода).

6. Енергиен мениджмънт в отрасъл ВиК, Сертифицирана обучителна програма

Предназначена за: Енергетици и финансови специалисти, работещи в компаниите за водоснабдителните и канализационни услуги, със специфичните дейности по управление на процесите на енергийния мениджмънт във ВиК операторите.

7. Управление на инвестиции в системи за съхранение на енергия, Сертифицирана обучителна програма

Предназначена за: Работещи в компании, свързани с енергетика.

8. Добри практики при изграждане на фотоволтаични централи, Сертифицирана обучителна програма

Предназначена за: Работещи в компании, свързани с енергетика.

9. Мениджмънт в енергетиката, Лятна школа

Предназначена за: Работещи в компании, свързани с енергетика.

10. Green Energy Transition, Лятно училище

Предназначена за: Млади учени и експерти с изявени интереси в областта на енергийния преход, декарбонизацията и възобновяемите енергийни източници.

